

Inhoud

Woord vooraf	7	
1	Introductie	13
2	Uitleg van de titel	17
3	Wat is mentorschap?	19
4	Een nieuwe definitie van hoop: mijn verhaal	23
5	Hoe bouw je een sterk fundament	51
6	Mentoren die mij gevormd hebben	75
7	Bijbelse voorbeelden van mentorschap	89
8	Bijbels kader voor mentorschap	109
9	Hoe te beginnen	113
10	Kwaliteiten van een goede mentor	129
11	Wat een mentor moet kunnen	137
12	Woord van waarschuwing	145
13	Mentee: waar moet je beginnen	149
14	Conclusie	153

Woord vooraf

Het verschil tussen een goed verhaal en een pr-stunt is onvergankelijkheid. Een goed verhaal is ook een goed verhaal als het door niemand gelezen wordt. ‘Een pr-stunt is pas geslaagd als het een massapubliek behaagt’, las ik laatst ergens. Het verwoordde voor mij een voornemen dat ik al jaren zonder woorden heb: ik wil niet dat mijn leven een pr-stunt is, dat het pas slaagt als mensen me zien en me geweldig vinden. Ik wil met mijn leven een verhaal schrijven dat de moeite waard is, ook als niemand het leest.

Zo leven is kunst. En ook toen ik het nog niet zo kon verwoorden, wist ik dat ik daarbij hulp nodig heb. We worden de hele dag doodgegooid met goed gelukke pr-stunts. Voor je het weet, ga je dat imiteren.

En zo maakte ik, toen ik 27 was, een lijstje met wensen waaraan een geestelijke moeder moet voldoen. Het moest er eentje zijn met een leven, waar ik respect voor voel. Een wijze, waar ik verbaal niet overheen kan lopen. Die God beter kent dan ik, die moeilijke dingen

heeft meegemaakt, maar nog steeds gracieus, grappig en knap is.

Een jaar later zat ik voor het eerst aan tafel bij Carolyn Ros. Na die ontmoeting moest ik thuis huilen, omdat ze alles was wat ik gewenst had. Nu, vier jaar na die eerste afspraak, zit ik nog steeds bij haar aan tafel en zij aan die van mij.

Ik denk niet dat je verbaal sterk, door het leven getekend, gracieus, grappig en knap moet zijn om mentor te kunnen worden. Dat zie ik meer als een grapje van God, die mijn gebeden vaker niet dan wel letterlijk verhoort, en me in dit geval denk ik probeerde duidelijk te maken dat ook Hij vond dat ik wel wat wijsheid en leiding in mijn leven kon gebruiken. Zo van: dit is zo belangrijk, en als Ik jou en je exorbitante eisenlijst tegemoetkom, heb je geen excuus meer om verweesd verder te leven.

Ik denk wel dat de andere eisen op mijn lijstje belangrijk zijn voor een mentor: dat je met je leven – eerder dan met je woorden – respect oproept, dat je wijs bent en dat je God kent.

Toen ik net in contact kwam met Carolyn, wist ik eigenlijk niet goed wat ik met haar aan moest. Moest ik haar wekelijks updates van mijn leven geven? Gebedsverzoeken sturen? Vragen hoe het met haar ging? Daaronder zat voor mij de vraag: wat verwacht ze van me? Wanneer doe ik het goed? Met de tijd leerde ik dat ik het van haar

helemaal niet goed hoeft te doen. Ik ben niet haar geestelijke moeder, het is andersom. Misschien is de manier waarop ik dat het beste leer wel dat ze me vaak zelf benadert. Hoe gaat het met mij, haar lieverd? En zullen we weer eens afspreken? Ze houdt het simpel, maar heel intentioneel. Dat schept ruimte voor mij, waarin ik kan uitvogelen hoe ik eigenlijk iemands geestelijke dochter wil zijn.

Ik denk dat ik lang niet de enige ben. Om mij heen stikt het van vrouwen – twintigers, dertigers – die ogenschijnlijk hun schaapjes prima op het droge hebben, maar die voelen dat ogenschijnlijk de boel goed voor elkaar hebben al snel richting pr-stunt kabbelt. We willen allemaal een verhaal leven dat de moeite waard is, dat de wereld een betere plek maakt voor wie er na ons komt. Ons verhouden tot onze Maker; single zijn; getrouwd zijn; wel of geen werk hebben; moeder zijn of niet; prioriteiten stellen; bidden; vriendschappen opbouwen of verliezen; familie zijn of missen; bij de kerk horen of de kerk verlaten; dealen met ziekte, trauma of teleurstelling zijn bijvoorbeeld dingen die het lastig maken.

We hebben schouders nodig om op te staan, wat platgetrapt gras op onbegane paden. Iemand die we geloven, die ons toejuicht of corrigeert. En we moeten nog leren vaker om hulp te vragen.

Ik denk dat Carolyn lang niet de enige is die graag haar schouders aanbiedt, gras plattrapt en een leven wil

leven dat geloofwaardigheid geeft aan correctie of aanmoediging. Misschien moeten sommigen nog leren om uit te reiken naar mensen die daar op zitten te wachten.

Laat dit boek dan een middel zijn om ons – hup! – even over onze schroom heen te helpen. Een verhaal dat vrouwen bij elkaar brengt, die al langer op elkaar zitten te wachten dan goed voor hen was.

Rinke Verkerk

journalist & columnist

1 Introductie

De telefoon rinkelde en haalde me uit mijn concentratie, terwijl ik aan mijn bureau zat. Een ietwat schuchtere stem begroette me vanaf de andere kant van de lijn. Ik hoorde vooral moed. Moed om te bellen en te vragen om een afspraak. Het vergt moed en vrijmoedigheid om een oudere persoon te benaderen.

Mijn hart maakte zich klaar om bereidwillig te luisteren en was bereid om de moed te erkennen van deze persoon die contact met mij zocht. Ik luisterde en stemde tegelijkertijd af op wat de Heilige Geest wilde dat ik zou horen, en hoe Hij wilde dat ik zou reageren. Het eerste verzoek was simpel: ‘Kunnen we een keertje afspreken voor een kopje koffie?’ Ik wist dat dat een eerste stap zou zijn in een avontuur – misschien slechts voor één koffieafspraak – dat ook zou kunnen leiden tot vele andere momenten van luisteren, evalueren, doorgeven en loslaten. Ik heb me in mijn hart voorgenomen om de moed te erkennen die iemand moet opbrengen om de eerste stap te zetten. Na die eerste

stap maakt de Heilige Geest verder wel duidelijk hoe het proces verder zal verlopen.

‘In mijn generatie ontbreekt het vaak aan geestelijke ouders. Mijn eigen ouders konden er niet op zo’n manier voor mij zijn, en dat gemis heeft een vacuüm gecreëerd in mijn leven als jongvolwassene. Onze tijd samen heeft me geholpen om geestelijk op het juiste pad te blijven. Jij hebt me moederlijk en vaderlijk advies gegeven, zonder emotioneel té dichtbij te staan. Dankjewel dat je een kompas bent geweest en de tijd hebt genomen om met me op te trekken. Je hebt Jezus’ liefde en discipelschapsstijl zo goed gereflecteerd. Ik wil een mentor zijn voor anderen, zoals jij een mentor voor mij bent geweest.’

Een mentee

‘Mijn generatie heeft dringend behoefte aan geestelijke moeders en vaders.’

Een mentee

Het is hard nodig dat ‘geestelijke ouders’ met jonge gelovigen gaan optrekken, om ze te bekrachtigen en toe te rusten in hun groeiproces. Er moet herstel komen tussen de generaties. We leven in een tijd waarin gebroken gezinnen de generaties na hen hebben beroofd van authentieke, veilige en toegewijde relaties. Iedereen heeft

het nodig om erkend en gewaardeerd te worden om een gezond zelfbeeld en gevoel van eigenwaarde te kunnen opbouwen. Sturing en een goed voorbeeld helpen iemand groeien in zijn of haar verantwoordelijkheden, prestaties en zelfvertrouwen, in de wetenschap dat iemand gelooft dat zij een succes kunnen zijn.

De vraag is: kunnen de generaties wel leren samenwerken? Er rust zo veel zegen op een generatie die de volgende generatie bewust helpt ontdekken wat hun door God gegeven identiteit en doel in het leven is.

Dit proces heeft niks te maken met het opbouwen van een klantenbestand of naamsbekendheid. We hebben compassie en zorg overgedragen aan professionals, terwijl iemand soms alleen maar een schouder nodig heeft om op te leunen, een kop thee en wat tijd samen, een luisterend oor en hart, iemand die beschikbaar is, een klankbord.

Mentorschap is een *pay-it-forward* model dat anderen helpt en toerust in hun groeiproces. Het draait in onze maatschappij zo vaak om de vragen: wat heb ik eraan, welk voordeel levert mij dit op en waarom zou ik tijd en energie in iemand steken zonder ervoor betaald te krijgen?

In de volgende hoofdstukken hoop ik een aantal van deze vragen te beantwoorden. Ook zal ik wat ‘pareltjes van wijsheid’ delen, die ik onderweg heb gevonden.

Ik bid dat dit een ontdekkingsreis zal zijn naar de enorme zegen die rust op het samenwerken van de generaties. Mogen zien hoe de volgende generatie moedig en hoopvol stappen zet in geloof, kent geen prijs!

2 Uitleg van de titel

Het leven is als een estafette. Een estafette is een wedstrijd, waarbij een team, bestaande uit vier atleten, dezelfde afstand afleggen in een sprint, terwijl ze een stok aan elkaar doorgeven, genaamd ‘baton’. De strategie is om de snelste renners in één team te plaatsen. Het succes van het team hangt af van de prestatie van de individuele leden. Het team is aan elkaar verbonden en afhankelijk van elkaars kundigheid. Elke atleet moet de baton doorgeven aan de volgende atleet die klaarstaat, zonder zelf op te houden met rennen.

Dit contactmoment, waarop de baton wordt doorgegeven en ontvangen, is een illustratie van een generatie die bereid is om waardevolle levenslessen door te geven aan een volgende generatie. Dat vereist een bepaalde synchronisatie, een levensdans. Er is lenigheid voor nodig, training, volharding, visie en een duidelijk doel. Alle atleten moet weten hoe een team functioneert en hoe de generaties opbloeien wanneer zijn met elkaar

verbonden worden. In een wedstrijd loopt elke persoon vooruit, de toekomst tegemoet.

Een mentor zijn voor anderen is een geweldige manier om uit te drukken dat elke generatie iets heeft door te geven aan een volgende generatie. Het gaat er niet om wie het sterkst is of het meeste succes heeft, want uiteindelijk behaalt het team samen de overwinning.

De Bijbel roept ons op om dit mandaat te vervullen:

‘... om de heiligen toe te rusten, tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus ...’

Efeze 4:12

‘En wat u van mij gehoord hebt onder vele getuigen, vertrouw dat toe aan trouwe mensen die bekwaam zijn om ook anderen te onderwijzen.’

2 Timotheüs 2:2

3 Wat is mentorschap?

‘Ik waardeer de tijd die je voor mij hebt uitgetrokken. Je zag mijn potentieel en mijn roeping. Je was geduldig en sprak altijd bemoedigende woorden. Ik heb God beter leren verstaan, doordat je jouw levenservaring met mij deelde. Je input was vol compassie, authentiek en verfrissend. Je oordeelt niet snel en komt ook niet met de ‘juiste’ antwoorden. Je vertelt mensen niet wat ze moeten doen, je trekt met ze op. Je bent een schouder om op te leunen en een veilige plaats voor mijn angsten en vragen. Samen konden we zoeken naar de antwoorden.’

Een mentee

Mentorschap is Gods plan voor het maken van discipelen. Als zelfstandig naamwoord betekent ‘mentor’: een ervaren en betrouwbare adviseur. Het werkwoord ‘mentoren’ betekent: adviseren of trainen. Dit is een vrijwillig, relationeel proces tussen een meer volwassen, ervaren, en/of kundig persoon en iemand die daar graag